

AD 400

ESTIU 2022

La Massana se situa com a epicentre de la gastronomia sostenible - P.15

Pròximes inversions: segona fase de Terra Mora, nou parc caní i reforma integral de Santa Caterina - P.8

Neix el Festisport, una plataforma per promocionar l'activitat de clubs i federacions - P.3

La Copa del Món de BTT torna del 12 al 17 de juliol - P.18

La Massana

REACTIVACIÓ I RENOVACIÓ

La Massana torna a bullir d'activitat. Després de l'impàs de la pandèmia, que ha posat en relleu els valors d'una societat andorrana que ha fet pinya en els moments més complicats, no tan sols hem recuperat el terreny perdut, sinó que som capaços d'anar més lluny. La temporada d'hivern ens ha deixat molt bones xifres. Els turistes es delien per tornar i nosaltres per acollir-los amb totes les precaucions.

Aquest 2022 ha arribat carregat de nous projectes. Un cop superada la pandèmia, no so-

lament hem recuperat els esdeveniments que ja són un clàssic dins la programació massanenca —com Andoflora o La Serenalla—, sinó que hem creat noves propostes per oferir més alternatives de lleure a tothom, però també per donar un impuls als col·lectius culturals, esportius i socials.

En aquests primers mesos de l'any han nascut el Sant Antoni Festival, una plataforma de la música que es fa al país; el Festisport, un aparador de l'activitat esportiva de clubs i entitats, i també hem vist el bateig de la colla fallaire, amb joves del Punt 400, que ha fet revifar la posobra de Sant Joan, juntament amb l'Esbart Valls del Nord, que ens ha fet reviure el tradicional Ball de Bruixes. A més, també hem engegat un nou projecte per situar la Massana a l'epicentre de la gastronomia sostenible, amb un pla d'accions projectades per al proper any i mig.

Tot això està acompanyat d'un pla d'inversions que cada cop serà més potent gràcies a la major capacitat del Comú per invertir a la parròquia, després de la creació de Setap 365 per a la gestió i explotació conjuntes de les estacions de Soldeu El Tarter i Arinsal Pal. El pressupost comunal per

a aquest 2022 és un 13,2 % superior al de l'exercici anterior, una xifra que encara pot augmentar més, ja que gràcies als esforços de contenció de la despesa i a la disponibilitat de tresoreria podrem tirar endavant diferents projectes, com la creació d'un parc caní, una proposta sorgida en el si del Consell dels Infants.

Estem redissenyant la Massana del futur, partint de la base que embellir la parròquia també vol dir fer-la més segura i sostenible. Per això, totes les intervencions a la via pública introdueixen millores mediambientals i d'accessibilitat.

Aquest estiu continuarem treballant intensament perquè estem en plena transició cap a una Massana més atractiva i amb una millor qualitat de vida per a tothom.

Espero que gaudiu amb totes les propostes que hem programat per a aquest estiu amb la Copa del Món de BTT com a esdeveniment estrella.

—
Olga Molné
Cònsol major de la Massana

AGENDA

Del 8 al 10 de juliol

Roser de la Massana

10 de juliol

Festa Major d'Anyós

9 de juliol a les 9h

"El nou circuit interpretatiu", sortida guiada
Reserva de plaça +376 837 111

12-17 juliol

Copa del Món de BTT. Vallnord – Pal Arinsal

16 de juliol, a les 16 h

Introducció a la identificació auditiva dels ocells, sortida guiada
Reserva de plaça +376 837 111

17 de juliol

Festa Major d'Erts

19 de juliol, a les 20 h

Històries en Com, amb l'Alfred Llahí
Casa comuna vella, reserves 835 693

20 de Juliol, de les 17.30 h i fins a les 19.30 h

Jocs gegants, a càrrec de Ludiespai
Plaça de les Fontetes

Del 21 al 24, de juliol

La Serenalla, al Prat Gran
World Championships Skyrace Youth

22 de juliol a les 16h

Els nostres amics de fusta els arbres, sortida guiada. Reserva de plaça +376 837 111

Del 23 al 24

Volta als Ports Andorra

27 de Juliol, a les 18 h

Espectacle itinerant "El meu amic Brutus", a càrrec de la companyia Totilau. Prat Gran

28 de juliol a les 20 h

Entreteixits. Circ a càrrec de la Companyia Riguel. Actors: Meri Rabassa i Miquel Carbonell (acròbates aeris)
Plaça de les Fontetes

31 de juliol

Skyrace Comapedrosa World Cup- Arinsal

2 d'agost, a les 20 h

Històries en Comú, amb l'Alfred Llahí
Casa comuna vella, reserves 835693

3 d'agost, de les 17.30 h fins a les 19.30 h

Jocs gegants, a càrrec de Ludiespai
Prat Gran

4 d'agost a les 20 h

Julia Amor, Synt Dream Pop
Músics.- Julia Amor, veu i sintetitzador i Cristian Sanchez, sintetitzador
Plaça de les Fontetes

6 d'agost, a les 8.30 h

Sortida "La serenalla pallaresa, tresor del Comapedrosa"
Reserva de plaça +376 837 111

6 i 7 d'agost

20à edició Trial dos dies d'Arinsal

10 d'agost, de les 17.30 h a les 19.30 h

Giravolta titelles, a càrrec de la companyia Galiot teatre. Un antic carrusel d'època que no porta cavallets, porta teatrets autòmats!
Prat Gran

11 d'agost a les 20 h

Bram, dansa contemporània
Plaça de les Fontetes

12 d'agost, a les 15 h

"La importància de les abelles", sortida a les arnes del Parc Natural del Comapedrosa
Reserva de plaça +376 837 111

13 i 14 d'agost

Festa Major de l'Aldosa

15 i 16 d'agost

Festa Major de La Massana

17 d'agost, de les 17.30 h fins a les 19.30 h

Jocs de fusta de gran format, a càrrec de la Moixera. Prat Gran

17 d'agost a les 21.30 h

Orgue a la Massana · XXIII Festival internacional Orgue&and Orgue & Tenora i Flabioli
www.amicsdelsorgues.com
Església parroquial de la Massana

18 d'agost a les 20 h

Concert a càrrec de Manu and the vodkas, rockabilly band. Plaça de les Fontetes

20 agost

A les 10 h, sortida i taller "Tints natural"
A les 21 h, Sortida astronòmica
Reserva de plaça +376 837 111

20 i 21 d'agost

Stars Classic Trial de la Bòbila

Del 19 al 21 d'agost

Festa Major d'Arinsal

25 d'agost a les 20 h

Dansa contemporània a càrrec de la Jo Dansa
Plaça de les Fontetes

27 d'agost, a les 9 h

Sortida guiada "Juguem amb l'aigua"
Reserva de plaça +376 837 111

FESTISPORT, LA GRAN FESTA DE L'ESPORT PER A TOTHOM

La Massana ha estrenat aquest mes de juny un nou esdeveniment, el Festisport, concebut com un aparador de les disciplines esportives que es practiquen al país. La intenció és que es converteixi en una cita anual per promocionar clubs i federacions i perquè tothom pugui venir a provar nous esports.

La primera edició del Festisport va presentar durant el cap de setmana de l'11 i 12 de juny més de quaranta activitats gratuïtes. Els infants, joves i grans van poder descobrir disciplines que no coneixien i demanar informació per inscriure-s'hi de cara al proper curs.

Les activitats es van distribuir per tres emplaçaments: la plaça de l'Església, amb un rocòdrom i un escenari per oferir exhibicions de dansa i rítmica; el Prat Gran, amb tennis de taula, esports d'equip, escacs i el pump-track, i les Fontetes, on s'ha ubicat el VideSport, el mercat de roba i complements de segona mà, a més de ser l'escenari d'espectacles i l'espai per al taller i l'exhibició castellera, el segway o plataforma de manillar, i un dels punts de pedalada solidaris amb Assandca, juntament amb Anyós Park.

L'ESPORTI, LA MASCOTA MÉS ESPORTIVA

Els escolars de la Massana van participar en un concurs per triar el nom de la mascota del Festisport. La Lucia, de l'Escola Àgora, va proposar Esportí, el nom amb què finalment es va batejar el divertit personatge. el divertit personatge.

UN FESTIVAL INCLUSIU

Promoure l'esport com a eina per millorar la qualitat de vida de les persones amb diversitat funcional és un dels eixos del Festisport. Per això, hi havia dues disciplines per a persones amb deficiència visual: el golbol, un esport paralímpic en què s'ha de seguir la trajectòria sonora de la pilota, i l'escalada en rocòdrom amb oclusió ocular. Es van poder practicar amb els ulls tapats, per experimentar sensacions a través dels altres sentits.

TRADICIONS I CULTURA

Els Castellers d'Andorra van participar al Festisport amb una exhibició i amb un taller per introduir els infants en aquesta disciplina popular. Tots els nens que ho van provar van quedar encantats amb l'experiència.

A més, durant tot el cap de setmana va haver-hi exhibicions de companyies de dansa per fomentar l'interès per les arts escèniques.

UNA FESTA SOLIDÀRIA

La pedalada solidària a favor de l'Associació Andorrana contra el Càncer (Assandca) va recaptar 1.417 euros, gràcies a les aportacions de tots els participants. Cada any, el Festisport es marcarà un repte solidari.

UN ESPAI PER APRENDRE

El Festisport va patrocinar cinc conferències col·loqui centrades en temes relacionats amb l'esport, com la nutrició esportiva o la gestió de les emocions. També hi va haver una sessió de presentació de la Copa del Món de BTT, una xerrada sobre alpinisme i una conferència sobre turisme universal o turisme adaptat a tothom.

LA MASSANA, LA PARRÒQUIA DE LES FLORES I LES BICICLETES

Bicicletes que miren cap al cel, compartint espai en els fanals amb cistelles de geranis. Bicicletes amb alforges florides. Bicicletes amb ciclistes de paper maixé enmig de parterres enjardinats amb composicions acolorides.

Aquest any, l'equip de via pública ha embellit la parròquia fusionant els dos elements que caracteritzen la temporada d'estiu massanenca: les flors i les bicicletes.

Cal remarcar que tot el material que s'ha emprat per a guarnir la parròquia és reciclat i reutilitzat. Les bicicletes han estat recuperades de la deixalleria i pintades per operaris de Via Pública. Enguany hi ha dues-centes bicicletes als fanals i una desena de bicicletes decorades.

Pel que fa a l'enjardinament, s'han plantat més de cinc mil geranis, a més d'altres espècies com ara surfinies, begònies, dàlies o altres flors de temporada, que els jardineros combinen de manera artística a les zones enjardinades. Els felicitem pel resultat!

I si pengeu fotos a les xarxes, no dubteu a etiquetar @lamassana!

#CUIDEMLAMASSANA

Crida a respectar els horaris del servei de recollida de trastos

Per tenir una parròquia agradable i en bones condicions necessitem la col·laboració de tothom. Un dels punts que cal resoldre és l'acumulació de trastos al carrer sense respectar els horaris del servei de recollida. El Comú disposa d'aquest servei per donar facilitats als ciutadans, tot i que l'ideal seria que els trastos es portessin a la Deixalleria Comunal de les Valls del Nord.

Els trastos es poden deixar de les 10 a les 12 de la nit els diumenges i dimecres. Les sancions per incompliment poden arribar als 500 euros.

El Comú ha iniciat la campanya #cuidemlamassana, a partir de la qual convida tots els massanencs a corresponsabilitzar-se en la cura de la parròquia.

PASSEGEM ELS GOSSOS SENSE DEIXAR RASTRE

La netedat de places i carrers és un dels punts que més reclama tothom, ja que a ningú li agrada veure brutícia. Per això és important no embrutar, és a dir, no llençar burilles, papers o altres objectes a la via pública. En el cas dels gossos, tothom sap que és obligatori ruixar les miccions i recollir les deposicions. A partir d'ara serà fàcil identificar conductes

incíviques gràcies al registre d'ADN. Gran part dels propietaris s'han acollit a la subvenció per realitzar el genotipatge dels animals. Recordem que, segons la Llei de tinença d'animals, aquesta prova és obligatòria i, per tant, el no compliment comporta sancions.

Recordeu: entre tots, **#cuidemlamassana**

TREBALL CONJUNT AMB ELS QUARTS

L'equip comunal està en contacte amb els quarts de la parròquia per tal de detectar incidències i continuar millorant el benestar dels ciutadans. La majoria de temes de millora que arriben per part dels quarts estan relacionats amb la via pública. Tot i així, el Comú també disposa de vies de comunicació directa amb els ciutadans, ja sigui a través del correu electrònic o de les xarxes socials o sol·licitant reunions presencials a través de la pàgina web.

REDEFININT EL PAISATGE URBÀ

Les obres del carrer Costes de Teixidó, que es tancaran amb els treballs d'enjardinament, són un clar exemple de com es vol redissenyar la Massana del futur, amb l'objectiu d'embellir la parròquia seguint criteris per millorar la seguretat, la sostenibilitat i la convivència. Aquest projecte també incloïa la remodelació del carrer dels Ocells.

El Pla d'Amabilització i Embelliment de la Massana ha començat amb dues vies molt importants pel seu elevat volum de vianants: Costes de Teixidó, que connecta el centre de la vila amb la zona de les escoles, i un tram de la carretera de Sispony, a la zona de Terra Mora, que permet la connexió a peu entre Sispony i la Massana. La inversió ha estat de 676.467,41 i de 534.057,50 euros, respectivament. (foto de la dreta)

La introducció d'un paviment fotocatalític, que redueix les emissions i millora la qualitat de l'aire, i de superfícies amb relleu per a les persones amb dificultat visual són dues de les aportacions fetes a Costes de Teixidó. També es va establir el sentit únic de circulació i s'han posat en marxa mesures de "trànsit calmat" per reduir la velocitat.

Tant en aquesta via com a la primera fase de millora de Terra Mora, a la carretera de Sispony (des de les Canadilles fins a l'inici de Terra Mora) s'han construït amples voreres i s'han instal·lat zones verdes amb plantacions sostenibles. I aviat començaran les obres de la segona fase, que anirà al llarg de Terra Mora fins a gairebé l'encreuament d'Escàs, amb una inversió al voltant de 1.379.659,62 euros.

La introducció d'un paviment fotocatalític, que redueix les emissions i millora la qualitat de l'aire, i de superfícies amb relleu per a les persones amb dificultat visual són dues de les aportacions fetes a Costes de Teixidó. També es va establir el sentit únic de circulació i s'han posat en marxa mesures de "trànsit calmat" per reduir la velocitat.

PRÒXIMES INVERSIONS

NOU PARC CANÍ

La zona del Pradet ja s'està condicionant per instal·lar-hi un parc caní. Aquesta proposta va sorgir en el si del Consell dels Infants; concretament, va ser una idea proposada pels alumnes de l'Escola Andorrana.

L'espai, d'uns 750 m², tindrà una àmplia zona en la qual els gossos podran córrer entre els arbres, a més de diferents elements lúdics com una font, un pipicà i bancs per als propietaris.

Aquesta obra se sufragarà amb la taxa de tinença d'animals, ja que, com ja es va anunciar, la recaptació per aquest concepte es destinarà en projectes adreçats als gossos.

Aquest és l'indret destinat al nou parc caní

REFORMA INTEGRAL DE LA CASA PAIRAL

De cara a la tardor es portarà a terme la reforma integral de la Casa Pairal. Aquesta infraestructura, que cada dia rep força usuaris, ha quedat obsoleta, ja que actualment acull moltes activitats i és necessari crear espais diferenciats perquè els usuaris se sentin més còmodes. A més, també es renovarà tot el sistema de climatització i il·luminació. El cost de les obres, que es preveu dur a terme a la tardor, se situarà en 288.522,46 euros.

A la Casa Pairal s'hi fan moltes accions, com les activitats intergeneracionals

SANTA CATERINA, EL GRAN ESPAI PER ALS JOVES

El jovent de la Massana disposarà d'un espai propi al Camp de Santa Caterina. Per això es portarà a terme un projecte de reforma integral de la zona, que es farà en dues fases. L'objectiu és disposar de dos espais a l'aire lliure clarament diferenciats: el Prat Gran per als infants i Santa Caterina per als joves a partir més o menys de dotze anys. El projecte s'ha portat a terme tenint en compte les opinions expressades pels joves a través d'una enquesta. Es preveu que les obres puguin començar al setembre.

Aquest espai es destinarà íntegrament per als joves

RENOVACIÓ DE LA PLAÇA DE ESGLÉSIA

Després del Roser està previst que s'iniciïn les obres de refecció del paviment de la plaça de l'Església. Es col·locarà granit de més gruix per garantir-ne la durabilitat, tot conservant l'estètica actual. Aquestes obres eren del tot necessàries, ja que la plaça és escenari de molts esdeveniments i també un punt de trobada i repòs de molta gent. La inversió estarà al voltant de 354.989,57 euros.

DIAGNOSI DE LA XARXA D'AIGÜES

La població de la Massana està seguint una evolució creixent, a més de l'elevat nombre de turistes que ens visiten. Donada la importància de garantir un correcte subministrament d'aigua, el Comú ha encarregat un estudi per poder tenir una diagnosi acurada sobre l'estat de la xarxa i poder fer-hi les intervencions adients.

Una de les obres que ja està aprovada és la reforma del dipòsit del Puiol del Piu, ja que és necessari portar-hi a terme la impermeabilització i la renovació de la part hidràulica, amb un cost de 102.680,31 €.

INAUGURACIÓ DEL DOBLE CARRIL

Les obres d'eixample i rectificació de la carretera general 3, entre la rotonda d'Anyós i la del túnel dels Dos Valires, es van inaugurar fa uns dies. Aquesta obra es va projectar per agilitar el trànsit, després de comprovar que les proves pilot que es van dur a terme des del 2019 havien donat bon resultat. El Comú de la Massana està en contacte permanent amb el Govern d'Andorra per treballar en mesures que permetin descongestionar la circulació. En aquests moments, es continua treballant en diferents alternatives per descarregar el centre de la Massana.

NOVES ZONES D'APARCAMENT

L'augment poblacional i del nombre d'activitats econòmiques i turístiques comporta un major nombre de vehicles estacionats a la parròquia. Per això el comú treballa per garantir zones d'aparcament en els punts on s'ha detectat que hi ha una mancança. L'aparcament de Prats Sobirans, que dona servei als visitants del Parc Natural, s'ha enquitranat per a un millor aprofitament de l'espai, amb una cinquantena de places. Les properes accions es portaran a terme a Sispony, a la zona dels Brecals, amb la ubicació d'un aparcament de divuit places, i al Mas de Ribafeta, a Arinsal, on s'ha adquirit un terreny que permetrà ubicar-hi trenta-dues places.

RENOVACIÓ DE VORERES

La campanya de renovació de voreres es desenvolupa de forma continuada per anar millorant els diferents punts de la parròquia. Les darreres intervencions s'han fet a Arinsal, la Massana i Sispony. Les intervencions continuaran als trams que estiguin malmesos.

CARRERER D'ARINSAL

Durant el mes de juliol es procedirà a l'actualització dels números de tots els edificis del poble d'Arinsal, per garantir que hi hagi una concordança amb el Cadastre Comunal. També es renovaran les plaques de carrer malmeses i se n'afegiran en aquells carrers que no en tenen.

Un cop acabin els treballs al Quart d'Arinsal, la campanya continuarà als altres punts de la parròquia.

REVELLA AMB FALLES I BALL DE BRUIXES

La cremada de falles va donar el tret de sortida a la Posobra de Sant Joan. Aquesta va ser una de les grans novetats de la festa, gràcies a la creació de la colla fallaire, amb joves del Punt 400 i impulsada pel fallaire Eduard Vergara. Les rodes de foc van anar acompanyades per les gralles dels Castellers d'Andorra. A més, també es va recuperar una tradició molt bonica: el Ball de les Bruixes, amb l'Esbart Valls del Nord.

La festa es va completar amb un concert d'Ishtar Ruiz, seguit de la música de la dj Micaela.

Vam viure intensament la nit més curta de l'any!

UN ESTIU PLE DE PROPOSTES AL CARRER

Les places i el Prat Gran es transformen a l'estiu en escenaris de diferents disciplines escèniques. La programació està dividida en dos grans blocs: els Dijous a la Fresca, amb concerts, espectacles de dansa i circ per a tots els públics, i els Dimecres de Xics, amb divertides activitats lúdiques i festives per als infants.

A més, també s'han programat dues sessions d'"Històries en Comú", amb Alfred Llahí, a l'antiga casa comuna, per recuperar i descobrir les velles i divertides històries massanenques.

Júlia Amor

EL SAM, EL FESTIVAL DE MÚSICA DE LA MASSANA

Ha nascut un nou festival: el Sant Antoni Música, el SAM, amb l'objectiu principal de posar en valor el talent musical del país. Durant dos dies van passar per Les Fontetes diversos grups musicals, amb un cartell encapçalat per la jove Helena Marçol i amb propostes tan interessants com la música electrònica de Júlia Amor o les versions de Joan Acoustic Simulator. També hi va haver un espai per a les corals i la presentació dels videoclips Plou a la Massana i Dones d'aigua, de Juli Barrero, que va ser seguida d'un concert.

El SAM tornarà l'any que ve per Sant Antoni amb la intenció de continuar promocionant els artistes del país i oferir unes propostes de qualitat al públic massanenc.

FI DE CURS DE L'ESCOLA DE MÚSICA DE LES VALLS DEL NORD

L'Escola de Música de les Valls del Nord ha pogut recuperar el concert de fi de curs després de l'aturada de dos anys per les mesures anticovid.

L'emoció dels alumnes que van tornar a pujar a l'escenari de Les Fontetes va ser evident i els nervis dels més nous es van superar amb la il·lusió d'ensenyar la feina feta.

Durant aquest temps, l'escola no ha parat de fer activitats i ha aprofitat les oportunitats per participar en esdeveniments com els mercats de Nadal d'Ordino i de la Massana, o l'Andoflora, on van anar els grups de "Ritme i interpretació" posant a escena cançons, la majoria modernes, cantades en format cor.

Però la festa de fi de curs té quelcom diferent: és una activitat que posa en relleu l'interpret i la música, i ho fa en unes condicions similars a les que es pot trobar qualsevol professional quan actua en un auditori.

EL CIRC, A LA MASSANA

El Comú resta obert a les propostes que arriben de les entitats culturals i socials. Per això, aquest any s'ha fet un curs de circ, amb Meri Rabassa, que ha tingut tan bona acollida que l'any que ve es repetirà. A més, també hi haurà circ a les Setmanes Temàtiques d'estiu.

LES INSCRIPCIONS PER AL CURS 2022-2023 JA SÓN OBERTES

El mes de setembre, l'Escola de Música de les Valls del Nord engegarà un nou curs. Tornaran a sonar les guitarres clàssiques i elèctriques, les bateries i els pianos, i, és clar, tots els instruments de vent i les activitats específiques per als més menuts.

Les inscripcions són obertes i per informar-vos tan sols cal que truqueu al Comú i parleu amb l'equip de l'Escola o del Departament de Cultura. L'Escola de Música de les Valls del Nord és la teva escola.

L'ANDOFLORA MÉS ACOLORIDA

La celebració de la primavera massanenca va donar el tret de sortida amb Andoflora, la fira mercat de la planta i la flor, que després de vint-i-vuit edicions continua sorprenent els visitants, amb una gran varietat d'estands, tallers i espectacles.

Vint-i-cinc parades de plantes i flors, a més d'estands de decoració, bijuteria i complements artesanals. Aquesta era l'oferta de la fira, que va tenir una gran acollida per part del públic. No solament per les vendes, sinó també per la participació a totes les activitats complementàries.

FOMENTAR LA CREATIVITAT

Una part destacada de la programació d'Andoflora era dedicada als tallers creatius per aprendre a fer decoracions florals, utilitzar tints naturals, millorar les habilitats artístiques... i fins i tot hi havia una sessió de degustació-maridatge de tes.

Una part molt destacada de l'oferta anava adreçada als infants, que van poder participar en molts tallers de manualitats, de planter o de papiroflèxia. A més, els escolars de la Massana van ser els protagonistes de la jornada inaugural amb els seus treballs artístics al voltant del tema del cor.

El cor i el color vermell eren els elements d'Andoflora 2022, ja que després de la pandèmia es volia transmetre passió, energia, salut i optimisme. El repte es va assolir, gràcies a la implicació de tothom i a les ganes de gaudir de la festa.

També ens va transmetre molta passió el tango que ens van oferir els ballarins Mònica Vega i Dani Sampaio, amb Marc Tomàs a l'acordió.

El cor i el color vermell eren els elements d'Andoflora 2022, ja que després de la pandèmia es volia transmetre passió, energia, salut i optimisme.

MÚSICA, TEATRE I DANSA

Un dels trets definidors d'Andoflora és la participació de les entitats culturals. Els espectacles van aconseguir omplir els escenaris de les Fontetes i de la plaça del Quart, amb l'exhibició de l'Esbart Valls del Nord, el Club Heura, la Grossband o el Cor de Rock d'Andorra.

L'ESCOLA DE MÚSICA TREU ELS INSTRUMENTS AL CARRER

Provar de tocar un instrument és una experiència molt gratificant, com ens van explicar les persones que es van posar per primer cop davant d'una bateria o una guitarra. L'Escola de Música de les Valls del Nord té l'objectiu d'apropar la música a tothom, i quina manera millor que portar els instruments a les Fontetes!

ORNAMENTACIÓ FLORAL

El Concurs d'Instal·lacions Urbanes ens ha permès veure autèntiques obres d'art al bell mig de la Massana. El primer premi va ser per a E-Naturam i la seva creació titulada "Frida mirant el jardí", una obra floral molt elaborada i amb una harmoniosa optimització de l'espai. El segon premi ha estat per a Shami's i el tercer per a Naturals. També cal remarcar la participació de Borges Flors i Tot Natura. Les cinc creacions han cridat l'atenció dels visitants i han fet molt més lluïda l'entrada a la primavera.

PINTURA EN DIRECTE, AMB ONA SAUMELL

La 28a edició d'Andoflora ha comptat amb una creació artística en directe. Va anar a càrrec de l'artista Ona Saumell, que va pintar una obra centrada en la figura de Frida Kahlo per reivindicar la seva lluita feminista, però també la seva passió per les flors.

21 – 24 de juliol

Prat Gran – La Massana

LA SERENALLA

MARKET

Consulta el programa
complet aquí!
www.lamassana.ad

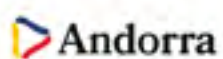

La Massana

@laserenalla
@lamassana

Col·laboren:

Participa:

LA MASSANA, EPICENTRE DE LA GASTRONOMIA SOSTENIBLE

Aquest és el nom amb què s'ha batejat l'estratègia per convertir la Massana en un referent de la gastronomia sostenible. El projecte es va iniciar el 14 de juny amb la seva presentació al sector turístic i tot l'estiu estarà exposat al vestíbul de les Fontetes, perquè contribuir a cuidar el planeta és cosa de tots.

Emissions de gasos
amb efecte d'hivernacle

Residus

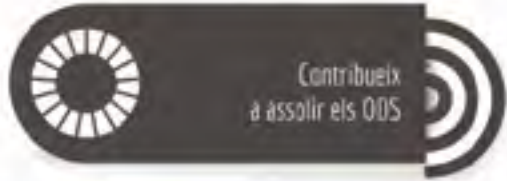
Compromís social
amb els treballadors

Valorització de productes
de temporada

Economia circular

Contribueix
a assolir els ODS

Fomenta
la biodiversitat

El projecte inclou objectius ambientals, socials i econòmics, alineats amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS). En aquesta primera fase s'hi ha volgut involucrar sobretot els restauradors, perquè actualment els viatges busquen experiències gastronòmiques i més d'un terç de la despesa del turista es destina al menjar. Per tant, el sector de la restauració és un dels actius estratègics d'aquesta campanya, que posteriorment es farà arribar a tots els col·lectius. L'estratègia consta de set fases, que s'aniran aplicant durant el proper any i mig.

Mira aquí el vídeo de
presentació del projecte!

APROFITAMENT DELS PRODUCTES AL CENT PER CENT

Els cuiners Arnau Grau i Marc Dias ens demostren que la gastronomia sostenible és al mateix temps innovadora, creativa i variada, i que el producte de proximitat i les receptes d'aprofitament hi tenen un paper cabdal.

Un dels punts més importants que volen transmetre és que els aliments es poden aprofitar al cent per cent.

Què puc fer amb una carbassa?

- De la part carnosa, en podem fer purés, amanides, xips... vaja, una infinitat de plats!
- Amb la polpa en podem fer cabell d'àngel.
- La closca és ideal per a fer infusions.
- Les llavors es poden plantar o torrar. Són boníssimes!

UN ESTIU PER GAUDIR DE LA NATURA!

Els tres pilars turístics de la Massana són la muntanya, la gastronomia i la bicicleta, i a partir d'aquestes línies s'ha programat una àmplia i variada oferta per arribar al públic familiar i al turista de natura.

Una de les novetats s'emmarca en el Pla Cicloturístic que es va posar en marxa l'any passat, amb la creació de cinc nous circuits d'e-bike i enduro. A més, es milloraran els serveis als ciclistes, amb guardabicis i recolzabicis en diferents punts de la parròquia. Una altra de les novetats és la nova via ferrada d'Arinsal, de nivell moderat i destinada sobretot al públic familiar.

Una altra gran novetat és la nova via ferrada d'Arinsal, de nivell moderat, com la d'Erts. Hi podeu accedir per la carretera que va cap a l'estació d'Arinsal, a mà esquerra, d'on surt el camí del Coll de Turer.

Pel que fa a la natura, la Massana continua optant per les sortides a cavall i les excursions guiades, dues de les activitats que més demanen els turistes. L'oferta es completa amb jocs i propostes lúdiques perquè els nens aprenguin a conèixer i estimar la muntanya, com el Bosc dels Menairons, la Ruta del Tamarro i el joc de pistes Salvem la Serenalla, a més de diversos jocs d'escapada (escape rooms) pels pobles. Per cert, aquest any hi haurà una versió de l'Escape room dels Passadors amb versió familiar i un nou joc d'escapada que recorrerà tot el país. Juguem?

PROPERA CITA AMB EL VIDE DRESSING: 7-10 D'OCTUBRE

El Vide Dressing ja s'ha convertit en el mercat de segona mà de referència del país. Més de seixanta parades ofereixen roba i complements en bon estat. S'hi poden trobar vestits, bosses de mà, cinturons i molts productes de qualitat. Això ens demostra que reutilitzar és una bona manera de proveir-nos a preus assequibles i sense generar residus.

La propera edició serà a la tardor i les inscripcions s'obriran al setembre. Estigueu atents a les xarxes de [@lamassana!](https://www.instagram.com/lamassana)

NOVA WEB TURÍSTICA

L'oferta turística del Comú de la Massana és tan àmplia que a hores d'ara ja era indispensable una pàgina web específica, en diversos idiomes, per tal de difondre totes les opcions de lleure, natura i cultura que s'organitzen tant a l'estiu com a l'hivern.

La nova web serà: www.visitlamassana.ad i també s'hi podrà accedir des de www.lamassana.ad.

LA MASSANA LLAMINERA

Un dolç en qualsevol moment del dia. Aquest és el lema de la campanya que engloba 22 establiments que ofereixen tota mena de postres o dolços, entre els quals hi ha propostes sense gluten i aptes per a vegans.

#PARADÍS365

Vallnord – Pal Arinsal ha encetat la temporada d'estiu el 4 de juny, una temporada que enguany s'allargarà 130 dies. L'oferta durant l'estiu es divideix en quatre branques: el refugi del Comapedrosa, la gastronomia, el Mountain Park i el Bike Park.

Entre les novetats més divertides per al públic familiar hi ha el Summer Tubbing, tres noves pistes per lliscar i tres nous inflables. A més, l'estació torna a comptar amb el Big Air-Bag amb plataformes de salts de 3 a 6 metres.

Pel que fa a l'activitat estrella de l'estiu massanenc, la bicicleta, enguany s'estrenarà, durant la Copa del Món de BTT, el nou circuit de descens, que s'inicia al pic del Cubil i i finalitza a Fontanals, prop del telecadira del Cubil. Així mateix, s'estrena el circuit de la Maxiavallanche inferior.

Totes les activitats, remuntadors i serveis estaran operatius de manera ininterrompuda fins a l'11 de setembre. A partir d'aquí, s'obrirà durant els caps de setmana fins al 12 d'octubre.

TOTA L'EMOCIÓ DE LA COPA DEL MÓN DE BTT, DEL 12 AL 17 DE JULIOL

La Copa del Món torna a Vallnord – Pal Arinsal amb grans novetats: un nou circuit de descens, nous trams al circuit de Cross-Country, activitats per a tots els espectadors i dues edicions confirmades: la Copa del Món del 2023 i els Campionats del Món del 2024. Serà la vuitena Copa del Món que té com escenari la Massana, la parròquia de la bicicleta!

L'esdeveniment començarà el 12 de juliol amb els entrenaments, les proves classificatòries i les finals. La primera cursa tindrà lloc el 15 de juliol amb la prova short-track, una prova de 30 minuts, d'un quilòmetre, en la qual participen 40 dels millors riders elit del món. Les finals de descens seran el dissabte 16 de juny i les de cross-country, el diumenge 17 de juliol.

La gran novetat de la temporada és el nou circuit de Descens (DHI), de 2 km, amb sortida des del pic del Cubil. Enguany encara serà més espectacular seguir la cursa, amb tot el recorregut al mateix sector de Pal.

Els circuits de la Copa del Món s'han dissenyat perquè els riders gaudeixin al màxim de la competició i els espectadors puguin seguir de prop tota l'emoció de les proves.

<https://vallnordworldcup.com/edicions-antiors/fotografies-edicions-antiors/>

PRÒXIMES COMPETICIONS

17-19 de juny: Copa Catalana.

25-26 de juny: Mini DH Copa Catalana.

29 de juny – 2 de juliol: MTB Classic Pyrenees.

12-17 de juliol: Copa del Món de BTT.

22-24 de juliol: Campionats del Món de Skyrace Juvenils.

30-31 de juliol: Copa del Món Skyrace Comapedrosa.

6-7 d'agost: Trial d'Arinsal.

3 de setembre: BMX Arinsal.

TANTES ACTIVITATS COM VULGUIS!

La Casa Pairal està més activa que mai. I això és perquè els padrins tenen ganes de provar noves experiències. Per això, a banda dels tallers i els curssets habituals —aiguagim, sofrologia, gimnàstica...—, cada mes s'organitzen una vintena d'activitats diferents, des d'excursions amb raquetes de neu a la muntanya fins a xerrades, sortides i viatges, com el que van fer a Lanzarote el mes de maig. El més important és que es diverteixin!

EL DINAR DE LA GENT GRAN MÉS ANIMAT

Després de dos anys de parèntesi a causa de la pandèmia, la Massana ha pogut tornar a celebrar el Dinar de la gent gran. El bon temps hi ha acompanyat i la missa s'ha pogut fer a l'exterior. Tot seguit, els assistents han compartit un dinar en un restaurant de la Massana. Això sí, el moment més divertit va ser el ball, en què polítics i padrins es van llançar a la pista. Fins i tot alguns es van atrevir a agafar el micro i cantar alguna cançó.

PERÒ, QUINS ARTISTES!

El grup de teatre conjunt entre la gent gran i els joves del Punt 400 va entusiasmar el públic amb la representació de Mans a l'obra: una escola i sis monges, una divertida comèdia inspirada en la popular pel·lícula Sister Act, amb guió i direcció de Fran Doonan i Sofia Martins.

L'equip sènior no era el primer cop que pujava a l'escenari, però sí que s'estrenaven els joves, ja que són una nova secció dels The Teen Project. I l'estrena no podia anar millor, amb el públic picant de mans i rient des del primer moment.

Fem poble a través del teatre i la cultura!

EL BANC DE PERRUQUES CREIX

Les persones que estan passant per un tractament de quimioteràpia i necessiten una perruca tenen a la seva disposició el Banc de Perruques del Comú de la Massana.

El Banc de Perruques és un projecte solidari del Comú de la Massana que va néixer el 2013 amb la voluntat de donar suport a les persones que passen per un tractament de quimioteràpia.

En aquests moments, el banc compta amb trenta-quatre perruques, les deu últimes gràcies a l'aportació d'una empresa que va organitzar un partit de futbol sala protagonitzat per youtubers residents al país. A més, també van lliurar deu sessions de microblading, una tècnica de tatuatge de celles.

El Comú està en contacte amb l'Associació Andorrana contra el Càncer (Assandca) per oferir a tothom qui el necessita aquest servei i altres recursos oncològics, com la reflexologia o el grup d'ajuda mútua. També entrarà a formar part del projecte l'entitat bancària Andbank.

Si necessites una perruca, posa't en contacte amb la treballadora social del Comú, la Clàudia Garcia, trucant al 73 69 25

UN ESTIU ACTIU

Durant els mesos de juliol i agost hi haurà una programació especial conjunta per als padrins de la Massana i Ordino. De dilluns a divendres, una activitat per dia: zumba, mo-

viment, aiguagim, ioga i excursions. A la foto, una imatge de l'any passat, quan va començar l'activitat conjunta d'estiu.

RECUPERACIÓ DE L'ANTIC CAMÍ DE LES CARBONERES

Sabíeu que hi ha un antic camí, que surt des d'on hi ha el Tamarro i arriba a Aigües Juntes? Se'n diu el camí de les Carboneres perquè antigament s'hi feia carbó, que es destinava a la indústria del ferro. El Comú ja ha fet el projecte de recuperació d'aquest camí, que ara mateix no és accessible ni transitable, i s'obrirà el procés de licitació.

La idea és que aquest camí, que surt des del riu Pollós (a la foto) es converteixi en la via principal d'entrada al Parc Natural del Comapedrosa i que la pista forestal quedi destinada al pas dels serveis.

MILLORA DELS ACCESSOS AL COMAPEDROSA

Volem que els excursionistes s'emportin la millor experiència del Parc Natural del Comapedrosa. Per això, aquest estiu s'ha ençetat amb la renovació de la porta d'entrada de l'espai protegit, amb el revestiment de la façana del dic amb làmines de fusta, seguint la forma natural de la ruta, per acompanyar els visitants fins a l'accés principal.

A més, s'ha canviat el traçat del circuit interpretatiu del parc, amb la corresponent nova senyalització. La idea és que l'entrada sigui molt més agradable fent-ho pel camí que surt just passat el dic, i evitar així la pista de les Marrades.

Els visitants es trobaran enguany amb altres millores, com la renovació del berenador del riu Pollós i el condicionament d'un nou aparcament amb una cinquantena de places i amb un sistema de vigilància.

MANTENIMENT DE CAMINS

Les intenses tempestes d'aquest hivern han deixat nombrosos arbres obstaculitzant els camins. Aquesta campanya de manteniment està sent més intensa que les anteriors. Algunes intervencions per retirar els arbres han estat realment complicades. D'altra banda, els treballs de gestió forestal duts a terme en diverses zones van evitar que durant les tempestes els arbres arribessin a zones urbanes.

LA PITAVOLA, DEL 17 AL 19 DE SETEMBRE, A ARINSAL

L'esdeveniment multidisciplinari de la Pitavola torna aquest mes de setembre, després de la bona acollida de la passada edició. Es tracta d'una acció que se celebra al nucli antic d'Arinsal i que comptarà amb la participació dels productors locals. A més del mercat, hi haurà demostracions d'oficis tradicionals, sortides temàtiques, xerrades i tallers.

La intenció és celebrar la Pitavola cada mes de setembre per festejar l'aniversari del Parc Natural del Comapedrosa.

PEDRA SECA, UNA TÈCNICA RESPECTUOSA AMB EL PAISATGE

Continuen els treballs amb la tècnica de la pedra seca, la més natural, ja que utilitza elements de l'entorn. Després d'haver fet intervencions al camí del Refugi, en diverses fases, ara s'està treballant al Circuit Interpretatiu i al camí de la pista del Pla de l'Estany.

A les fotos podem apreciar la intervenció amb pedra seca per evitar una zona d'aigües que dificultava el pas dels excursionistes.

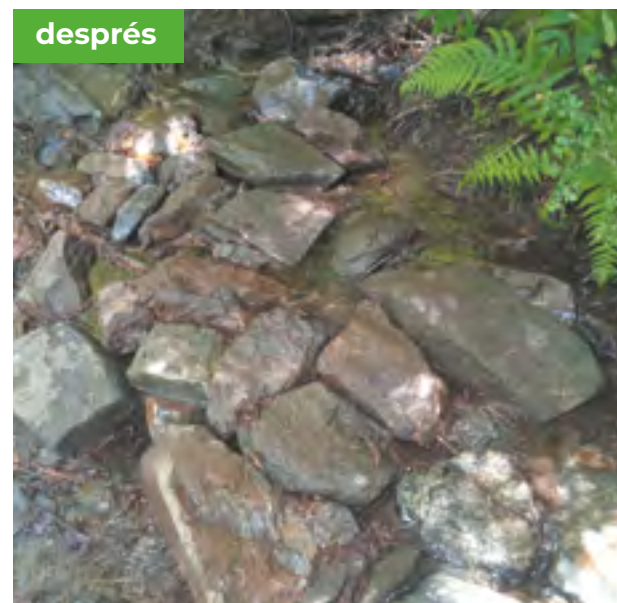
LA MILLOR PASSEJADA, PEL CAMÍ RAL!

Ja heu passejat pel nou accés al Camí Ral, que passa pel costat del riu a través d'una passarel·la? El nou tram, de 260 metres, es va inaugurar el passat mes d'abril i permet la continuïtat cap a la Farga Rossell. Les obres van anar a càrrec del Govern i el comú va col·laborar amb el projecte. La intenció és amabilitzar la parròquia, fomentant les passejades a peu.

EL PARC NATURAL DEL COMAPEDROSA ESTRENA LOGOTIP

La imatge del Parc Natural del Comapedrosa es modernitza, amb la implementació d'un nou logotip que manté els dos elements anteriors, la muntanya i el trençalòs, i introdueix un element molt important, l'aigua, donada la seva rellevància dins l'ecosistema de la zona protegida.

Aquesta temporada d'estiu es renovaran els senyals indicatius del Circuit Interpretatiu del Comapedrosa. La nova retolació ja inclourà el nou logotip, que a partir d'ara veurem a totes les publicacions del parc.

CONSERVEM LES ESPÈCIES!

Un dels objectius principals d'un espai natural protegit és la conservació d'espècies amenaçades. Les prospeccions florístiques fetes l'any 2021 al parc van permetre detectar noves poblacions de dues plantes catalogades com a espècies de flora en perill d'extinció a Andorra. Es tracta del curraïà vermell (*Cephalanthera rubra*), bonica orquídia de flors roses detectada al sector del coll de les Cases, i l'espunyidella d'olor (*Galium odoratum*), present únicament a la part baixa de la vall del Comapedrosa. El monitoratge d'aquestes noves poblacions ja s'ha incorporat al programa de seguiment del parc.

GAUDIM DELS BERENADORS!

Aquest estiu ja podem gaudir de tots els berenadors de la parròquia, completament reformats. Les darreres intervencions s'han fet a la font del Mallol i a la font del Besurt. A hores d'ara, tots els punts compten amb zones ben equipades amb graelles amb sistema antiguspines, a més de taules i bancs.

PASTURES D'ESTIU

Des del juny fins a l'octubre, el bestiar passa a péixer a les pastures de muntanya. Una de les novetats d'enguany és que s'ha dividit en dos la pleta de Setúria per millorar la gestió del bestiar, segons les seves característiques, a més de renovar l'equipament.

Enguany peixen a les muntanyes massanenses més de 300 caps de bestiar, entre boví i equí, a més d'unes 500 ovelles.

VACANCES A LA VISTA!

Les activitats proposades pel Departament d'Educació, Joventut i Esports estan concebudes perquè tant infants com joves passin les millors vacances. Cada any, les activitats es renoven en funció de la demanda i dels gustos dels usuaris. Per exemple, s'han duplicat les setmanes temàtiques de Màster Xef i hi haurà dos nivells a les setmanes de bicicleta. A més, s'ha incorporat una nova disciplina, el circ.

Pel que fa als joves, s'han programat activitats als matins, de 9 a 13 h, amb propostes variades que van des de tallers d'acrobàcies aèries o de personallitzar samarretes fins a excursions, jocs d'escapada o diversos esports.

THE TEEN PROJECT, UN PROJECTE AMB FUTUR

Als joves els interessa el teatre. Així ho demostra el projecte teatral que va néixer el 2020 impulsat pel Punt 400. El nom de la companyia: The Teen Project. Aquest any han estrenat Sex Education: trencant etiquetes, amb un èxit tan gran que no només van haver de reprogramar la funció a Les Fontetes, sinó que, a més, la van representar per als estudiants de batxillerat amb motiu del Dia Internacional LGTBIQ. L'obra planteja diverses situacions de discriminació que es viuen en una aula d'institut, ja sigui per gènere, per nivell cultural o perquè té lloc un assetjament.

COL·LABORACIÓ AMB CLUBS I ENTITATS

El Comú de la Massana ha arribat a un acord amb els clubs i acadèmies de la parròquia per oferir als seus inscrits el servei de ludoteca de matins, de menjador i d'activitats de tarda. D'aquesta manera, es cobreix una necessitat que tenien moltes famílies, ja que al matí els infants fan entrenaments o anglès, però a partir del migdia no saben com organitzar-se. Participen a la iniciativa l'ECAP, el Club Heura, Furious Bici Club, Impuls i Multilingüe.

KEVIN POULET

CONSELLER D'EDUCACIÓ, JOVENTUT I ESPORTS

“L'objectiu és que el Festisport es consolidi en el calendari anual”

QUIN REpte ES VA MARCAR AL COMENÇAMENT DEL MANDAT?

Considerava que calia potenciar els clubs de la parròquia, donar-los a conèixer, i d'aquesta manera promoure l'activitat física entre els infants i els joves. Això ho hem aconseguit amb el Festisport, ja que moltes famílies van venir a demanar informació i a matricular els seus fills de cara al curs vinent. L'objectiu és que el Festisport es consolidi en el calendari anual i que tothom vingui a conèixer l'oferta esportiva.

LA MASSANA DISPOSA DE BONS ESPAIS PER AL JOVENT?

Tenim un centre jove molt actiu, el Punt 400, molt ben equipat, amb dos educadors que estan molt pendents dels joves i amb cobertura durant els períodes de vacances escolars. A més, tirarem endavant un projecte per reformar Santa Caterina i dedicar l'espai exclusivament als joves. El farem amb dues fases i hi concentrarem el Punt 400 i diferents seccions

esportives. D'aquesta manera, el Prat Gran es mantindrà per als més petits. Són segments d'edat molt diferents i necessiten també espais diferents.

I LA PROGRAMACIÓ D'ACTIVITATS?

La nostra filosofia és optimitzar al màxim els recursos per tenir totes les necessitats cobertes. Els serveis van evolucionant perquè estem en contacte amb els joves per conèixer els seus gustos i neguits. Per això, cada temporada, les activitats són diferents.

COM PERCEP L'ESTAT DE SALUT DE LA JOVENTUT MASSANENCA?

Jo posaria una bona nota als joves, sobretot als que venen al Punt 400, perquè s'impliquen en tot, per exemple, molts s'han apuntat com a fallaires. També participen en les festes populars, com les festes majors o la castanyada. A més, porten a terme activitats conjuntes amb la gent gran i se senten molt de gust al seu costat. És molt positiu que els joves se sentin part de la comunitat i hi participin activament.

El conseller més jove del Comú massanenc compta amb una trajectòria personal i professional lligada als esports. Va iniciar la carrera política fa dos anys i mig, al capdavant de la Conselleria d'Educació, Joventut i Esports. La seva prioritat és que els infants i joves tinguin ben cobertes les seves necessitats, per la qual cosa aposta per les activitats esportives i per tots els beneficis que comporten.

I TAMBÉ SÓN ARTISTES!

Doncs, sí. En plena pandèmia van crear el grup teatral The Teen Project. N'estic molt orgullós. Tenen molt èxit de públic, a cada representació omplen el teatre, i això demostra que es pot fer poble a través de la cultura. A més, porten a l'escenari temes que crec que s'han de posar sobre la taula, com el bullying o la sexualitat. Fan un treball excel·lent, el darrer amb la col·laboració de la gent gran, i des d'aquí vull aprofitar per felicitar-los.

COM ES PRESENTA L'ESTIU?

Millor que mai! Tenim propostes molt variades i divertides per a infants i joves. A més, estem molt orgullosos del nostre equip de monitors, que a més d'estar molt ben formats tenen una dedicació als nens extraordinària. Una de les novetats és que els infants que facin activitats a clubs o acadèmies, a les tardes podran venir als Esports d'Estiu. Col·laborar amb les entitats és molt important perquè amb el treball conjunt donem un millor servei a les famílies.

LA MASSANA ÉS UN BON LLOC PER VIURE?

Per a mi, el millor, què he de dir! Tenim una parròquia dinàmica, amb vida, amb terrasses plenes de gent, amb un entorn natural privilegiat... I la nostra obligació és treballar per millorar encara més el benestar dels massanencs. Hem aconseguit tenir una parròquia amb activitats cada cap de setmana sigui quina sigui l'època de l'any, en la seva gran majoria amb esdeveniments esportius de renom i on la bicicleta és la referència nacional.